31. HADİS

MÜSLÜMANLARIN SORUMLULUKLARI

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وسَلَّمَ قَالَ :
« حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ خَمْسٌ: رَدُّ السَّلَامِ. وَعِيَادَةُ الْمَرِيضِ، وَاتِّبَاعُ الْجَنَائِزِ، وَإِجَابَةُ الدَّعْوَةِ، وَتَشْمِيتُ الْعَاطِسِ»

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radıyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Müslümanın, Müslüman üzerindeki hakkı beştir: Selam almak, hasta ziyaret etmek, cenazenin arkasından yürümek, davete icabet etmek ve aksırana "yerhamükellah" demek."[30]

Açıklamalar

Müslümanlar sosyal hayatın akışı içerisinde acı tatlı pek çok durum yaşarlar. Bu durumlarda da birbirlerine yardımcı olmaları, güven vermeleri, ilgi göstermeleri temel dini görevlerindendir.

Müslümanların birbirine karşı var olan haklardan beş tanesini Peygamber Efendimiz burada hatırlatmaktadır. Bu sebeple birbirimize ilgisiz kalmamalı, zor ve mutlu anlarında akraba, arkadaş ve dostlarımızın yanında olmalıyız. Böylece güçlü bir İslam toplumunu oluşturmuş oluruz.

31 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 897 (Buhârî, Cenâîz 2; Müslim, Selâm 4. Ayrıca bk. İbni Mâce, Cenâiz 1)

Açıklamalar

Yüce dinimiz, müminleri, bu konularda eğitime tâbi tutmuştur. Onları iyi gün dostu olmaya değil, daha çok kötü gün dostu olmaya teşvik etmiştir. Hasta ziyaretinin değeri ve konuya ait büyük teşvikin anlamı buradan kaynaklanmaktadır. Dünya hayatının her safhasında mümince davranmak, İslam toplum yapısının hem dinamizmi hem de ayrıcalığıdır.

Din kardeşini hastalığında ziyaret etmek, vefatı halinde de cenaze namazına iştirak edip onu mezarına götürmek ve arkasından dua etmek, kardeşlik hukukunun bir gereği ve vefakârlığın bir göstergesidir.

İslam, insana sadece sağlığında, üretken olduğu yıllarda değer verip sonra onu bir toplum posası gibi kendi yalnızlığına ve çaresizliğine terk eden sistemlere hiç benzemez. İnsanı insan olarak ele alır, sağlığında, hastalığında ve ölümünde ona hep aynı gözle bakar ve öyle bakılmasını ister.

Toplum güvencesi veya sosyal güvenlik diye dillerden düşürülmeyen kavramların gerçek boyutları İslam'da insanla başlayıp insanla biter.

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Hz. Peygamber hasta ziyaretini ve cenazeye iştirak etmeyi teşvik etmiştir.
2. Hastayı ziyaret edip ebediyet yolcusunu uğurlamak Müslümanın, Müslüman üzerindeki din kardeşliğinden doğan haklarındandır.
3. Selamı almak, davete icabet etmek, aksırana "elhamdülillah" dediğinde "yerhamükellah" demek, yeminini bozmamak, haksızlığa uğrayana yardım etmek Hz. Peygamber'in tavsiye ettiği beşerî ilişkiler cümlesindendir.